

M.E.R.-PLICHT 'VERWERKT'?

Hoe zit het met de m.e.r.-plicht als een bestemmingsplan een deel betreft van een groter plan of project waarvoor al een MER is gemaakt? En verder: vijf interessante conclusies uit recente uitspraken.

Marjan Poortinga

Meerstad-Midden

In de uitspraak over bestemmingsplan 'Meerstad-Midden', een groot woningbouwproject in de gemeenten Groningen en Slochteren, is een van de lijnen in de m.e.r.-jurisprudentie weer bevestigd. Als een bestemmingsplan wordt gemaakt voor een deel van een groter project, bijvoorbeeld voor de eerste 2.000 van in totaal 10.000 woningen, dan moet voor het gehele project worden bepaald of een m.e.r.-(beoordelings)plicht geldt. Als er een m.e.r.-plicht geldt, moet het MER direct voor het gehele plan of project worden gemaakt, ook al maakt het bestemmingsplan slechts het eerste deel mogelijk. Als een project-MER is gemaakt voor het gehele project (eventueel nadat een of meer plan-MER'en zijn gemaakt), is de m.e.r.-plicht 'verwerkt'. Dit betekent dat voor dat project geen m.e.r.-plicht meer geldt. Oftewel, voor de bestemmingsplannen die de volgende delen van het project (in het voorbeeld: de overige 8.000 woningen) mogelijk maken, geldt geen m.e.r.-(beoordelings)plicht meer.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling) geeft aan dat het 'onvermijdelijk' is dat het detailniveau van de milieu-informatie lager wordt naarmate de ontwikkelingen van het project ongewisser zijn. De milieu-informatie over hetgeen mogelijk gemaakt wordt in het betreffende bestemmingsplan zal over het algemeen gedetailleerder zijn dan de informatie over de rest van het project (in het voorbeeld: de overige 8.000 woningen).

Eerder oordeelde de Afdeling al op deze manier in de uitspraken over bestemmingsplan 'Leeuwarden-Zuid, fase A' (9 februari 2005, 200401688/1), bestemmingsplan 'De Zuidlanden, plandeel Techum' (21 september 2005, 200501095/1), aanwijzingsbesluit Vliegveld Lelystad (10 oktober 2007, 200606568/1) en bestemmingsplan 'Bangert en Oosterpolder' (28 mei 2008, 200608226/1).

In de uitspraak over bestemmingsplan 'Ypenburg-Nootdorp, tweede herziening (Deelplan 19)' redeneert de Afdeling niet op deze manier. In beroep is aangevoerd dat een nieuw MER gemaakt had moeten worden voor de herziening van het Deelplan. In Deelplan 19 worden nu namelijk onder andere woningen en een multifunctioneel centrum

mogelijk gemaakt, terwijl er in het MER dat voor het gehele project is gemaakt vanuit werd gegaan dat in dat gebied een bedrijventerrein gerealiseerd zou worden. De Afdeling oordeelt dat hetgeen in Deelplan 19 mogelijk wordt gemaakt de drempelwaarden uit het Besluit m.e.r. niet overschrijdt en dat daarom geen m.e.r.-(beoordelings)plicht geldt. Ik vind dit opmerkelijk. Als de lijn was gevolgd zoals bij Meerstad-Midden, had de Afdeling namelijk niet beoordeeld of de drempelwaarden wel of niet worden overschreden, maar had zij mijn inziens geoordeeld dat voor het Vinex-project Ypenburg al een MER is gemaakt en dat de m.e.r.-plicht, ook voor Deelplan 19, dus al is verwerkt.

En verder...

In de uitspraak over Meerstad-Midden en in de andere uitspraken die rechts onderaan deze pagina zijn opgesomd, zijn de volgende interessante m.e.r.-conclusies getrokken. Die zijn overigens niet altijd nieuw.

Ten eerste oordeelde de Afdeling dat wanneer de Commissie voor de m.e.r. haar adviestertermijn overschrijdt, dit niet betekent dat zij geen advies meer mag geven. Uit de Algemene wet bestuursrecht volgt dat het bevoegde gezag niet verplicht is te wachten op het advies als de termijn is overschreden. Het kan doorgaan met de besluitvorming.

Ten tweede is nogmaals geoordeeld dat reeds bestaande activiteiten niet meegerekend hoeven te worden bij de bepaling of een drempelwaarde wordt overschreden. In het geval van de uitbreiding van het recreatiepark BillyBird Park Hemelrijk te Uden hoefden alleen de uitbreiding met een tweede recreatieplas en de extra recreatiewoningen bekeken te worden.

Ten derde heeft de Afdeling nogmaals duidelijk gemaakt dat er alleen sprake kan zijn van een m.e.r.-(beoordelings)plicht als het besluit dat wordt genomen is opgenomen in kolom 4 van de betreffende categorie uit het Besluit m.e.r. Een ontgrondingsvergunning voor een recreatieve of toeristische voorziening (categorie C10.1 en D10.1) kan niet m.e.r.-(beoordelings)plichtig zijn, omdat in kolom 4 van die categorie alleen ruimtelijke plannen zijn opgenomen en niet de ontgrondingsvergunning.

Ten vierde is inzichtelijk gemaakt dat recreatie met een ondergeschikt en extensief karakter, zoals wandelen of fietsen, niet de recreatie is in de zin van categorie C10.1 en D10.1 uit het Besluit m.e.r. Voor een park dat op het dak van een gebouw met winkels, bedrijven en culturele functies zal worden gerealiseerd in Rotterdam, kan op grond van deze categorie dus geen m.e.r.-(beoordelings)plicht gelden.

Ten slotte is geoordeeld dat een vrijstelling van een bestemmingsplan op grond van artikel 19 van de oude Wet op de Ruimtelijke Ordening (nu: projectbesluit, straks onder de Wabo: afwijkingsbesluit) geen plan is, maar een project. Voor een dergelijke vrijstelling kan dus geen plan-m.e.r.-plicht gelden. Dit geldt voor beide plan-m.e.r.-plichtgronden. Een vrijstelling in combinatie met een passende beoordeling leidt niet tot een plan-m.e.r.-plicht en een vrijstelling die voorafgaat aan een m.e.r.-plichtig besluit ook niet.

Behandelde uitspraken:

- *Bestemmingplan 'BillyBird Park Hemelrijk', Uden, 14 april 2010, 200808652/1/R2*
- *Ontgrondingsvergunning 'BillyBird Park Hemelrijk', Uden, 14 april 2010, 200808340/1/R2*
- *Bestemmingsplannen 'Meerstad-Midden', Groningen en Slochteren, 23 juni 2010, 200806833/1/R1*
- *Bestemmingsplan 'Ypenburg-Nootdorp, tweede herziening (Deelplan 19)', Den Haag, 7 juli 2010, 200902256/1/R1*
- *Vrijstelling Baggerspeciedepot Ingensche Waarden, 4 mei 2010, 200905298/1/H1*
- *Bestemmingsplan 'Vierhavensstraat en omgeving', te Rotterdam, 14 juli 2010, 200903773/1/R1*

Mr. drs. Marjan Poortinga, werkzaam bij de Commissie voor de m.e.r., schreef deze bijdrage op persoonlijke titel. Zie voor samenvattingen van en annotaties bij relevante m.e.r.-uitspraken ook www.commissiemer.nl.